

NEVŞEHİR SMM ODASI EĞİTİM SEMİNERİ

TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM SÜRECİNDE VERGİ DENETİMİ

YILDIRIM BOZBIYIK
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR/BAĞIMSIZ DENETÇİ
Nevşehir – 06.10.2022

TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM SÜRECİNDE VERGİ DENETİMİ

I. AŞAMA (E-DOSYALAMA) -1

- Vergileme süreçlerinin elektronik ortamda sürdürülmesi

- Anahtar

Vergi Kimlik Numarası

- İdari süreçlerin dijitalleşmesi- VEDOP/EVEDO

Tarh, tahakkuk, tebliğ, tahsilat

İnternet vergi dairesi

İnteraktif vergi dairesi

Türkiye vergi dairesi/Tek vergi dairesi

I. AŞAMA (E-DOSYALAMA) -2

- **Beyanname ve bildirimlerin elektronik ortama taşınması**
 - e-Beyanname
 - Ba/Bs formaları
 - Btrans- Kamu veya özel 3. taraflardan veri toplama
- **Belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesi ve saklanması**
 - e-Fatura/e-Arşiv fatura
 - e-Sevk irsaliyesi, SMM, dekont.....

II.AŞAMA (E-MUHASEBE)

- **Muhasebe yazılımlarının kullanılmaya başlanması**

- Belirlenmiş takvime uygun olarak kayıtların elektronik ortamda tutulması
- Kağıt ortamda muhafaza ve ibraz

- **e-Defter**

- Defter kayıtlarının elektronik ortamda saklanması
- e-Defter kayıtlarının ikincil kopyalarının idareye gönderilmesi
- Defter Beyan sistemi

Kayıtların idarece tutulması ve beyannamelerin önceden hazırlanarak mükellef onayına sunulması

III. AŞAMA (E-EŞLEŞME)

- **Üçüncü taraflardan alınan veriler ile karşılaştırma**
 - Risk analizi çalışmaları
 - KDVİRA
 - ÖTVİRA
 - GEKSİS
 - Hazır Beyan Sistemi

IV. AŞAMA (E-DENETİM)

- **Elektronik ortamda temin edilen verilerin**

- İşlenmesi,
- Çapraz kontrolü
- Sonuçların risk analizine tabi tutulması

İzaha davet

Vergi incelemesi

Önleyici proaktif kullanım (SMS, e-posta vs)

VERGİ DENETİMİ vs DENETİM MÜHENDİSLİĞİ-1

• Blok zincir teknolojilerinin kullanımı ve ÜÇ TARAFLI KAYIT SİSTEMİ

- Akıllı sözleşme sisteme entegrasyon
- İşlem gerçekleştirilir
- Blok zincir üzerindeki bütün eşler bilgilendirilir
- Üyeler işlemle ilgili tüm bilgiyi kontrol eder
- Bilgilerin doğrulanması ve onay
- Onaylana yeni blok zincire kriptografik olarak eklenir

SONUÇ: güvenilir, gerçek zamanlı, mutlak güvence

VERGİ DENETİMİ vs DENETİM MÜHENDİSLİĞİ-2

- **Yapay zeka teknolojileri ve vergi denetimi**

«görevleri yerine getirmek için insan zekasını taklit eden ve topladığı bilgilerle kendisini kademeli olarak geliştirebilen sistemler»

- Sözleşme okuyarak damga vergisi değerlendirilmesi
- Belge düzenine ilişkin kullanım
- Sahteciliğin tespiti
- Risk analizinde kullanım/büyük verilerin analizi
- Dijital vergi asistanlığı
- Vergi incelemelerinde faydalanılma

MESLEĞİMİZİN GELECEĞİ

**DEĞİŞİM RÜZGARLARI ESİNCE;
APTALLAR DUVAR ÖRER,
AKILLILAR YEL DEĞİRMENİ YAPAR.....**

MÜKELLEFLERİN VERGİ İNCELEMELERİNE ALINMASINDAKİ ÖLÇÜTLER

VERGİ İNCELEMELERİNDE RİSK ANALİZİ

İLGİLİ BİRİMLER

- Vergi Denetim Kurulu
- Gelir İdaresi Başkanlığı
- Risk Analizi Genel Müdürlüğü

VERİ KAYNAKLARI

- Veri tabanı
- Veri ambarı

MÜKELLEF BİLGİ RAPORU

- Genel bilgiler(sicil, ybs verileri)
- Beyanname ve bildirimler
- Mali tablolar
- e-Belgeler
- Denetim bilgileri(matrah artırım, vergi inceleme raporları)
- Üçüncü taraf verileri

RİSK ANALİZ ÇALIŞMALARI

- 49 konu, 508 senaryo ve 1.158 kontrol noktası

Örnek konular,

- Gelir vergisi kanunu (gmsi, msi, smk vs)
- Kurumlar vergisi (örtülü sermaye, finansman gider kısıtlaması, istisnalar vs)
- Katma değer vergisi(iadeler, istisnalar)
- Özel tüketim vergisi(kayıp ve kaçak denetimi)

The background is a blue gradient with decorative white circuit-like lines in the corners. The title is centered in white, bold, uppercase letters.

MESLEK MENSUPLARININ SORUMLULUKLARI

MALİ SORUMLULUK

- **VUK mükerrer 227** «meslek mensupları, imzaladıkları vergi beyannamelerinde yer alan bilgilerin defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını oluşturan belgelere uygun olmamasından dolayı ortaya çıkan vergi ziyanına bağlı olarak salınacak vergi, ceza ve gecikme faizlerinden mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulurlar.
- **3568 8/A ve 12.madde** «SMM ve YMM ler, iadeye ilişkin düzenledikleri raporların veya yaptıkları tasdikin doğru olmasından sorumludurlar. Düzenledikleri raporun veya yaptıkları tasdikin doğru olmaması halinde, rapor veya tasdikin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.»

CEZAI SORUMLULUK

- Disiplin sorumluluğu 3568 12

«Yeminli mali müşavirlerin tasdikten doğan mali sorumlulukları ile disiplin sorumlulukları ayrı ayrı müstakil bir rapor ile tespit edilir . Bu kapsamda yeminli malimüşavir hakkında sorumluluk raporu yazılabilmesi için yeminli mali müşavirin yazılı savunması istenir .»

- Cezai Sorumluluk VUK 359

- TCK uyarınca kamu görevlisi gibi cezalandırılma

03.08.2022 TARİHLİ VDK YAZISI

- Serbest Muhasebeci Mali Müşavir tarafından tutulan defter kayıtları ve verilen beyannameler ile bunların dayanağını oluşturan belgeler arasındaki uyumsuzluğun tek başına vergi kaybına neden olmadığı durumlarda mali sorumluluk söz konusu olmaz.
- İlgili mevzuat hükümlerine uygun bir şekilde tasdik raporunu düzenleyen Yeminli Mali Müşavirler yaptıkları tasdikin doğruluğundan sorumludurlar. Yaptıkları tasdikin doğru olmaması halinde, tasdikin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar. Yeminli Mali Müşavirler yaptıkları tasdikin kapsamını düzenleyecekleri raporda açıkça belirtirler.
- Meslek mensuplarının sorumluluğu, mükellefler tarafından kendilerine sunulan veya sunulması gereken belgelerle sınırlıdır.

03.08.2022 TARİHLİ VDK YAZISI

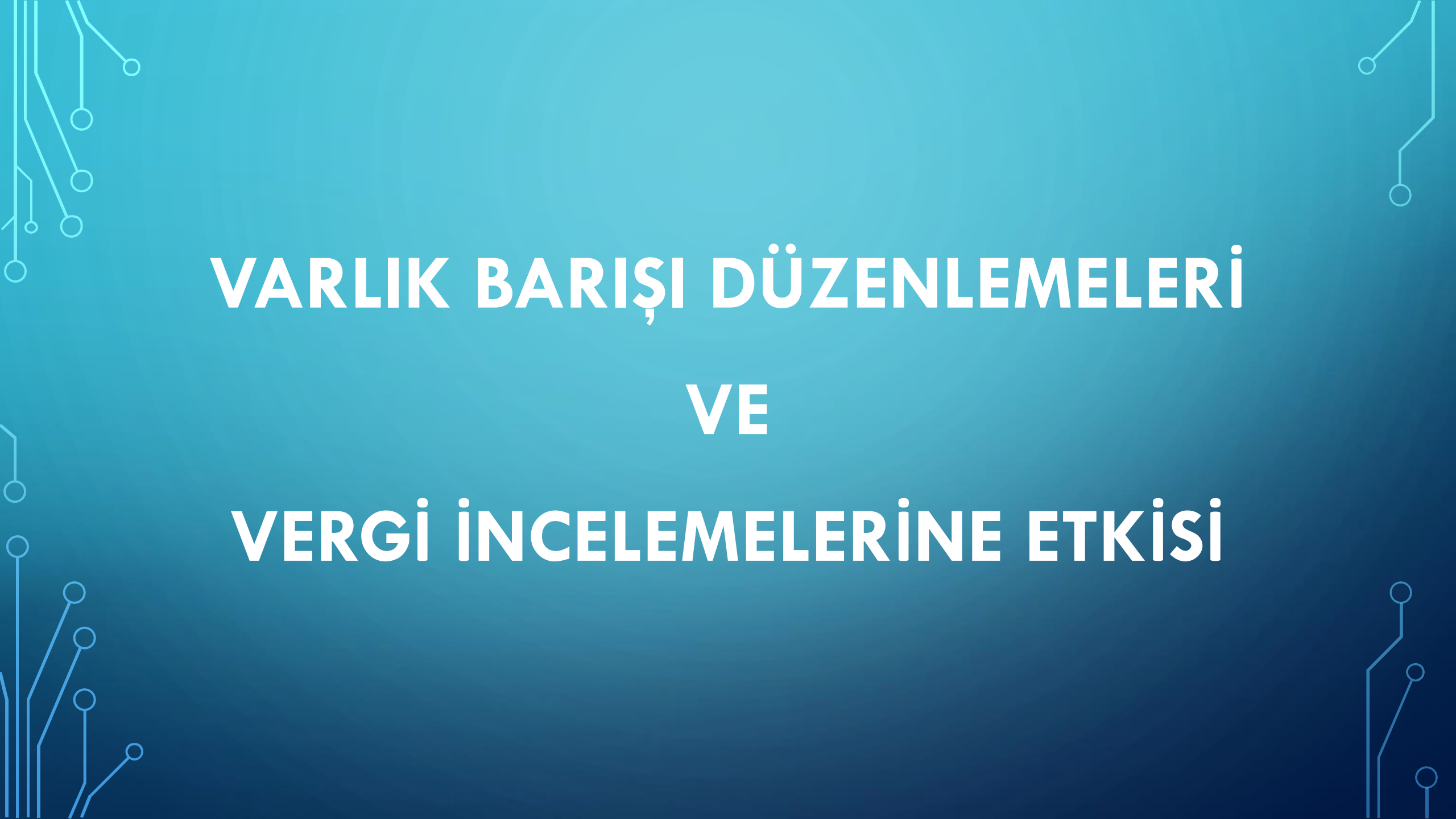
Vergi Müfettişlerince meslek mensubuna gönderilecek savunma veya açıklama isteme yazılarının;

- Sorumluluęa konu fiil ve h llere ilişkin olarak, meslek mensubu hakkında ileri sürülen iddialar ve bu iddiaların dayanakları, kendisine sorumluluk doğurabilecek bilgi ve bulguların somut verileriyle açıklanması,
- Sorumluluk doğuran fiillerin hukuki dayanaklarının bildirilmesi, sorumluluk doğuran fiil ve hallerin aydınlatılmasına yönelik sorular sorulması,
- Meslek mensuplarının beyanları ile eldeki bilgi ve belgeler çeliştiği takdirde, bu çelişkinin giderilmesinin istenilmesi,
- Rapor Deęerlendirme Komisyonunda dinlenme talebinde bulunabileceğinin belirtilmesi, bunların dışında vermek istediği bilgi, belge veya yapacağı açıklama olup olmadığı hususları da dikkate alınarak düzenlenmesi gerekmektedir.

03.08.2022 TARİHLİ VDK YAZISI

Vergi Müfettişlerince düzenlenecek Görüş ve Öneri Raporlarında,

- **Meslek mensuplarının sorumluluk doğuran icrai ya da ihmali fiilinin ne olduğu, bu fiilin mevzuatın hangi hükmünü ihlal ettiği ve fiilin icrası neticesinde ortaya çıkan sonucun ne olduğu açıkça belirtilir.**
- **Düzenlenen sorumluluk raporlarında, tespit edilen fiil ile bu fiil neticesinde ortaya çıkan vergi ziyayı arasında kurulan illiyet bağına, ilgili meslek mensubunun bilgisine de başvurmak suretiyle, somut delillerle birlikte açık bir biçimde yer verilmesi gerekmektedir.**
- **Somut vakalar delilleri ile birlikte ortaya konulmadan, genel ibareler kullanılmak suretiyle rapor tanzim edilmez.**

The background is a solid blue gradient. In the corners, there are white, stylized circuit-like lines with small circles at the ends, resembling a network or data flow diagram.

VARLIK BARIŞI DÜZENLEMELERİ VE VERGİ İNCELEMELERİNE ETKİSİ

KAPSAM

Varlık barışı kapsamında 31.03.2023 tarihine kadar yurda getirilecek veya kayda alınacak varlıklar şunlardır:

- Yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları, banka veya aracı kuruma beyandan itibaren 3 ay içinde hesaba transfer veya aracı kuruma kayıt edilmeli**
- Yurt içinde bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar.**

ÖDENECEK VERGİ

Beyan edilen yurt içi ve yurt dışı varlıklar üzerinden;

2018 yılında 7143 sayılı yasayla %2,

- 2019'da 7186 sayılı yasayla %1,

- 2020 yılında 7256 sayılı yasayla %0

- 2022 yılında 7417 sayılı yasayla

* YD 30 Eylül 2022 tarihine kadar yapılan bildirimler için
%1, 1 Ekim 2022 tarihi ila 31 Aralık 2022 tarihi (bu tarih
dahil) arasında yapılan bildirimler için %2 ve 31 Mart 2023
tarihine kadar yapılan bildirimler için %3

* Yİ %3

YURTDIŐI VARLIKLARIN BİLDİRİMİ

- Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğler sermaye piyasası araçları Türkiye'deki banka veya aracı kurumlara bildirilebiliyor.
- Vergi mükellefi olsun olmasın tüm gerçek ve tüzel kişiler bu yasa hükmünden yararlanabiliyor.
- Yurt dışında bulunan söz konusu varlıklar, yine yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve 5 Temmuz tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 31 Mart 2023 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabiliyor. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşölmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmıyor.
- Bildirilen varlıkların, ilgili kurumlardaki hesaplara yatırıldığı tarihten itibaren en az bir yıl süreyle tutulması halinde vergi oranı yüzde 0 olarak uygulanıyor.

GELİR, GİDER VE AMORTİSMAN UYGULAMASI

- Düzenleme kapsamında kayıtlara intikal ettirilen varlıklar hakkında Vergi Usul Kanunu'nda yer alan amortismanlara ilişkin hükümler uygulanmayacak.
- Kayıtlara alınan bu varlıkların daha sonra elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulamasında gider veya indirim olarak kabul edilmeyecek.
- Söz konusu varlıkların elde tutulması ve elden çıkarılmasından doğan kazanç ve iratlar genel esaslar çerçevesinde gelirin veya kurum kazancının tespitinde dikkate alınacak.
- Bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle ödenen vergiler, gider yazılamayacak ve başka bir vergiden mahsup edilemeyecektir.
- Varlık barışı kapsamında beyan edilerek işletme kayıtlarına alınacak taşınmazların işletmeye devrine ilişkin tapuda yapılacak işlemlerden, Harçlar Kanunu kapsamında harç ödenmeyecektir.

AVANTAJLAR

- Bulunan matrah farkının bildirim veya beyana konu edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti ve bildirilen veya beyan edilen varlık tutarının, bulunan matrah farkına eşit ya da fazla olması durumunda gelir veya kurumlar vergisi ile katma değer vergisi yönünden tarhiyat yapılmayacak,
- Bulunan matrah farkının bildirim veya beyana konu edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti halinde, bu farkın bildirilen veya beyan edilen varlık tutarından fazla olması durumunda, yalnızca aradaki fark tutar üzerinden gelir veya kurumlar vergisi ile katma değer vergisi yönünden vergi tarhiyatı yapılacaktır.
- Vergi incelemesi veya takdir komisyonu kararları sonucunda bildirim veya beyana konu edilen varlıklar dışındaki nedenlerle matrah farkı tespit edilmesi durumunda, bildirilen veya beyan edilen tutarlar, bulunan matrah farkından mahsup edilmeksizin tarhiyat yapılacaktır.

AVANTAJDAN YARARLANMA

- Bildirilen yurt dışı varlıkların, bildirimin yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi ve bildirilen veya beyan edilen tutarlara ilişkin tarh edilen vergilerin süresinde ödenmesi.
- Bildirilen veya beyan edilen varlıkların Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükelleflerce kanuni defterlere kaydedilmesi, yasal defterlere kaydedilen bu kıymetler için pasifte özel fon hesabı açılması (veya kanuni defterlerin ilgili sayfalarında gösterilmesi), bu fon hesabının ve varlıkların iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilmemesi ve fon hesabının sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılmaması.
- Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmayanlar tarafından banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırıldığını (taşınmazlar hariç) gösterir belgelerle tevsik edilmesi.

TEŞEKKÜRLER